

P6_TA(2008)0195

Stosunki handlowe i gospodarcze ze Stowarzyszeniem Narodów Azji Południowo-Wschodniej (ASEAN)

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 8 maja 2008 r. w sprawie stosunków handlowych i gospodarczych ze Stowarzyszeniem Narodów Azji Południowo-Wschodniej (ASEAN) (2007/2265(INI))

Parlament Europejski,

- uwzględniając swoje rezolucje w sprawie dwustronnych negocjacji handlowych, w szczególności rezolucję z dnia 13 grudnia 2007 r. w sprawie stosunków handlowych i gospodarczych z Koreą¹,
- uwzględniając kartę ASEAN podpisaną w dniu 20 listopada 2007 r. podczas 13. szczytu ASEAN w Singapurze,
- uwzględniając swoje rezolucje w sprawie Birmy, z których najnowsze zostały przyjęte w dniach 6 i 27 września 2007 r.²,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 15 stycznia 2008 r. w sprawie CARS 21: ramy prawne podstawą dla zwiększania konkurencyjności przemysłu motoryzacyjnego³,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 12 lipca 2007 r. w sprawie Porozumienia w sprawie handlowych aspektów praw własności intelektualnej (TRIPS) i dostępu do leków⁴,
- uwzględniając rezolucję z dnia 23 maja 2007 r. w sprawie pomocy UE na rzecz handlu⁵,
- uwzględniając własną rezolucję z dnia 23 maja 2007 r. w sprawie upowszechniania godnej pracy dla wszystkich⁶,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 3 czerwca 2003 r. w sprawie regionalnych obszarów wolnego handlu i strategii handlowej Unii Europejskiej⁷,
- uwzględniając wniosek w sprawie rozporządzenia Rady ustanawiającego wspólnotowy system zapobiegania nielegalnym, nieraportowanym i nieuregulowanym połowom oraz ich powstrzymywania i eliminowania (COM(2007)0602),
- uwzględniając komunikat Komisji do Rady, Parlamentu Europejskiego, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów zatytułowany „Globalny wymiar Europy: konkurowanie na światowym rynku. Wkład w strategię wzrostu gospodarczego i zatrudnienia UE” (COM(2006)0567),

---

¹ Teksty przyjęte, P6_TA (2007)0629.

² Teksty przyjęte, P6_TA(2007)0384 i 0420.

³ Teksty przyjęte, P6_TA (2008)0007.

⁴ Teksty przyjęte, P6_TA (2007)0353.

⁵ Dz.U. C 102 E z 24.4.2008, s. 291.

⁶ Dz.U. C 102 E z 24.4.2008, s. 321.

⁷ Dz.U. C 68 E z 18.3.2004, s. 126.

- uwzględniając badanie z dnia 3 maja 2006 r. w sprawie wpływu ewentualnej umowy o wolnym handlu między Unią Europejską i ASEAN na gospodarkę, opracowane przez CEPPI-CERIM,
  - uwzględniając deklarację ministerialną przyjętą dnia 14 listopada 2001 r. podczas czwartej konferencji ministerialnej WTO w Ad-Dausze, a w szczególności jej ustęp 44 dotyczący szczególnego i zróżnicowanego traktowania,
  - uwzględniając art. 45 Regulaminu,
  - uwzględniając sprawozdanie Komisji Handlu Międzynarodowego oraz opinie Komisji Spraw Zagranicznych oraz Komisji Przemysłu, Badań Naukowych i Energii (A6-0151/2008),
- A. mając na uwadze, że Unia Europejska powinna nadal priorytetowo traktować oparty na zasadach, wielostronny system handlu, ustanowiony przez Światową Organizację Handlu (WTO), który stwarza najlepsze perspektywy dla sprawiedliwego i równego handlu dzięki opracowywaniu odpowiednich zasad i zapewnianiu ich przestrzegania,
  - B. mając na uwadze, że pomyślne, zrównoważone wyniki agendy rozwoju z Ad-Dauhy (DDA) dają największe nadzieje na wsparcie włączenia krajów rozwijających się do międzynarodowego systemu handlu,
  - C. mając na uwadze, że międzyregionalne porozumienia handlowe mogą uzupełniać system wielostronny poprzez propagowanie integracji i podejmowanie kwestii, w których w chwili obecnej trudno jest osiągnąć porozumienie wielostronne,
  - D. mając na uwadze, że ASEAN, rozpatrywane całościowo, byłoby piątym co do wielkości partnerem handlowym UE, natomiast UE byłaby dla ASEAN drugim pod względem znaczenia partnerem handlowym i wiodącym inwestorem w regionie,
  - E. mając na uwadze, że ASEAN obejmuje niezwykle zróżnicowany region - trzy z jego krajów członkowskich zaliczają się do krajów najsłabiej rozwiniętych (LDC), natomiast w innych dochód na głowę mieszkańca przewyższa dochód osiągnany w wielu państwach członkowskich UE,
  - F. mając na uwadze, że kraje ASEAN różnią się profilem ekonomicznym i nierówności te odegrają ważną rolę w finalizowaniu porozumienia o wolnym handlu (FTA) między UE a ASEAN,
  - G. mając na uwadze, że jak wynika z badań, umowa UE-ASEAN mogłaby przynieść obu stronom istotne korzyści gospodarcze, ale niezbędne może być przyjęcie dodatkowych środków promujących równy podział tych zysków,
  - H. mając na uwadze, że warunkiem wstępnym do zawarcia przez Unię z jakimkolwiek krajem umowy o wolnym handlu jest zawarcie umowy o partnerstwie i współpracy zawierającej wykonalne klauzule dotyczące praw człowieka,
  - I. mając na uwadze, że dostateczny i wzajemny dostęp do rynków UE-ASEAN, przy pełnym respektowaniu różnic w pozycji ekonomicznej członków ASEAN, a w szczególności najuboższych krajów najsłabiej rozwiniętych, zwiększy przepływ towarów i usług oraz

pobudzi innowacyjność i wzrost gospodarczy obu stron,

- J. mając na uwadze, że trzeba należycie uwzględnić skuteczną ochronę praw własności intelektualnej, w tym oznaczeń geograficznych i nazw pochodzenia, wspierając jednocześnie dostęp do leków i transfer technologii, zwłaszcza w dziedzinie trwałego rozwoju i walki ze zmianami klimatycznymi,
1. uważa, że ambitna umowa przyniesie znaczną korzyść obu stronom i chociaż dobrej jakości porozumienie jest ważniejsze niż szybka realizacja harmonogramu, wyraża jednak zaniepokojenie powolnym tempem negocjacji; podkreśla znaczenie dla przedsiębiorstw UE osiągnięcia konkretnych wyników dzięki lepszemu dostępowi do rynku;
  2. uważa, że pomyślny wynik DDA nadal stanowi priorytet Unii w zakresie handlu i pragnie, aby negocjacje z ASEAN stanowiły jej uzupełnienie; uważa, że umowa o wolnym handlu musi w pełni przestrzegać zasad WTO;
  3. wzywa obie strony, by podczas negocjacji potraktowały priorytetowo konieczność stabilizacji cen towarów, a zwłaszcza cen żywności, oraz ze szczególną ostrożnością podjęły kwestię paliw pochodzenia rolniczego;
  4. jest przekonany, że porozumienia międzyregionalne mogą korzystnie przyczynić się do uzupełnienia systemu wielostronnego, pod warunkiem że będą szeroko zakrojone i ambitne, a ich zakres będzie znacznie wychodził poza obniżkę taryf, i obejmować warunki jakościowe powiązane z handlem, łącznie ze skutecznymi przepisami w dziedzinie praw człowieka oraz norm społecznych i ekologicznych; uważa, że gdyby porozumienie międzyregionalne okazało się niewykonalne, negocjacje dwustronne musiałyby mieć wspólne ramy, różniąc się jedynie zakresem porozumienia i okresami przejściowymi;
  5. podkreśla, że przyszły wzrost przemysłowy Unii jest uzależniony od otwarcia na handel zagraniczny i inwestycje zagraniczne, podlegającego uczciwym zasadom;
  6. ubolewa nad faktem, że na szczycie UE-ASEAN, który odbył się w Singapurze w listopadzie 2007 r., niektóre postanowienia dotyczące praktyk i postępowania biznesowego nie zostały wystarczająco gruntownie potraktowane, hamując tym samym inwestycje UE w krajach ASEAN;
  7. podkreśla znaczenie zacieśnienia regionalnej integracji gospodarczej wśród krajów ASEAN oraz wzywa Komisję do udzielania pomocy technicznej i ewentualnego dalszego wsparcia na rzecz tego zacieśnienia;
  8. wzywa strony do stopniowego zmniejszania lub usuwania wszystkich przeszkód dotyczących handlu towarami i usługami przy jednoczesnym pełnym respektowaniu różnic w pozycji ekonomicznej występujących wśród krajów regionu ASEAN oraz potrzeby zapewnienia wszystkim powszechnych, dostępnych, trwałych i wysokiej jakości usług użyteczności publicznej po przystępnych cenach;
  9. wzywa Komisję do zapewnienia w umowie UE-ASEAN przejrzystości i skutecznych przepisów dotyczących zamówień publicznych, konkurencji i inwestycji, praw własności intelektualnej, pomocy państwa i innych dotacji; podkreśla znaczenie usług w stosunkach handlowych UE-ASEAN;

10. podkreśla, że umowa z ASEAN powinna zapewniać:

- (i) poprawę i uproszczenie zasad pochodzenia,
- (ii) harmonizację norm, w tym w zakresie bezpieczeństwa produktów, ochrony dzieci i dobrostanu zwierząt,
- (iii) przejrzystość przepisów i uproszczone procedury biurokratyczne,
- (iv) zniesienie dyskryminacyjnych podatków;

Kwestie sektorowe

- 11. uważa, że bariery pozacelne mają niemniejsze znaczenie niż obniżanie taryf i jest szczególnie zaniepokojony ograniczeniami nakładanymi na usługi gospodarcze, gdy zmniejszenie nieuzasadnionych ograniczeń mogłoby spowodować, że przedsiębiorstwa z krajów ASEAN będą miały dostęp do tańszych, sprawniejszych usług bankowych, ubezpieczeniowych i prawniczych;
- 12. podkreśla znaczenie praw własności intelektualnej i wzywa do nadania priorytetu ich skutecznemu wdrażaniu, w szczególności w zakresie projektowania, rejestracji dźwięku i innych dóbr kultury, jak również oznaczeń geograficznych i nazw pochodzenia; zwraca się do Komisji o rozwiązanie kwestii przeszkód bez uszczerbku dla prawa poszczególnych krajów do regulowania sektorów, np. sektora audiowizualnego, które odgrywają kluczową rolę w zachowaniu różnorodności kulturowej;
- 13. szczególne znaczenie nadaje zwalczaniu podróbek farmaceutyków, które tworzą nieuczciwą konkurencję i narażają konsumentów na niebezpieczeństwo; podkreśla równocześnie, że żadne z postanowień umowy nie powinno tworzyć prawnych ani praktycznych przeszkód dla maksymalnego wykorzystania elastycznych rozwiązań określonych w deklaracji w sprawie porozumienia TRIPS i dostępu do leków oraz wzywa negocjatorów Komisji, aby w pełni uwzględnili problemy ujęte w wyżej wspomnianej rezolucji w tej sprawie z dnia 12 lipca 2007 r.;
- 14. przypomina o zobowiązaniu UE do wspierania deklaracji z Ad-Dauhy oraz wykorzystywania możliwości oferowanych przez porozumienie TRIPS na rzecz zdrowia publicznego i dostępu do leków w krajach rozwijających się; w związku z tym wzywa Komisję do zaniechania wszelkich działań, które mogłyby zaszkodzić staraniom rządu Tajlandii na rzecz zapewnienia dostępu do leków wszystkim mieszkańcom tego kraju;
- 15. jest przekonany, że postanowienia umowy dotyczące zamówień publicznych powinny uwzględniać różny poziom rozwoju krajów członkowskich ASEAN i szanować prawo wszystkich uczestników do regulowania usług publicznych, zwłaszcza usług związanych z zaspokajaniem podstawowych potrzeb;
- 16. uważa, że w umowie należy starać się promować większą przejrzystość i odpowiedzialność w odniesieniu do inwestycji poczynionych przez niezależne fundusze inwestycyjne;
- 17. wyraża zaniepokojenie z powodu skutków wyższych cen ryżu, szczególnie dla biedniejszych gospodarstw domowych w krajach ASEAN importujących ryż;
- 18. uważa, że należy szczegółowo zająć się przemysłem połowowym, a zwłaszcza sektorem

tuńczyka, z uwagi na silny wpływ społeczno-gospodarczy, jaki na ten wrażliwy sektor wywarłoby pełne i natychmiastowe uwolnienie ceł, co znalazło wyraz w dotyczącym tego sektora badaniu Komisji przygotowanym na wniosek Parlamentu;

19. podkreśla znaczenie przestrzegania w przemyśle połowowym norm higieniczno-sanitarnych jako sposobu na osiągnięcie lepszego i większego rozwoju branży w tych krajach, jak również uczciwej konkurencji z przemysłem połowowym UE; wzywa Komisję do zapewnienia koniecznej pomocy technicznej, aby umożliwić przemysłowi połowowemu w krajach ASEAN osiągnięcie tych celów;
20. domaga się rozszerzenia międzyregionalnej współpracy gospodarczej na kwestie makroekonomiczne, w tym również współpracę w dziedzinie podatków i statystyki, a także przyjęcia międzynarodowych norm audytu i księgowości oraz środków mających na celu zwalczanie korupcji i prania pieniędzy;
21. wzywa Unię i ASEAN do wzmocnienia współpracy w zwalczaniu handlu ludźmi, turystyki seksualnej oraz podrabiania; z radością przyjmuje zobowiązania członków ASEAN do walki z narkotykami, wzywając ich do utrzymania moratorium ONZ na wykonywanie kary śmierci; chwali Filipiny za zniesienie kary śmierci;
22. wzywa Unię i ASEAN do wzmocnienia współpracy w dziedzinie zdrowia publicznego, a zwłaszcza zwalczania takich chorób, jak AIDS, SARS i grypa ptaków, oraz do rozwiązywania problemu zmian klimatycznych, a także promowania bezpieczeństwa żywności;
23. uważa, że konkurencyjność Unii wobec krajów ASEAN zależy od poprawy kształcenia, szkoleń i badań w Unii, a także od tworzenia innowacyjnych produktów i usług;
24. uważa, że porozumienia o handlu, inwestycjach oraz badaniach naukowych powinny poruszać zagadnienia dotyczące poszczególnych sektorów, takie jak:
  - (i) żarówki energooszczędne,
  - (ii) certyfikacja produktów z drewna wyprodukowanych zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju i pozyskanych w sposób zgodny z prawem,
  - (iii) zapobieganie klęskom żywiołowym i podnoszenie się po nich,
  - (iv) sektor turystyczny, ze szczególnym uwzględnieniem małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP),
  - (v) swobodny przepływ badaczy, przedsiębiorców i turystów,
  - (vi) współpraca między ośrodkami badawczymi w Unii i w krajach ASEAN oraz wymiana rezultatów badań naukowych,
  - (vii) dozowniki aerozolu;
25. zaleca, aby polityka Unii w dziedzinie energetyki dotycząca krajów ASEAN koncentrowała się na:
  - (i) unikających dyskryminacji warunkach koncesjonowania i handlu dotyczących produktów

- energetycznych,
- (ii) zwiększaniu produkcji energii i możliwości eksportu,
  - (iii) rozwoju infrastruktury transportowej służącej produktom energetycznym,
  - (iv) dywersyfikacji źródeł energii,
  - (v) likwidacji opłat granicznych na produkty energetyczne,
  - (vi) wspólnych porozumieniach dotyczących oszczędzania energii, łagodzenia zmian klimatycznych i zmniejszania emisji gazów cieplarnianych, w tym potencjalnych wzajemnych rozwiązaniach w zakresie handlu emisjami, aby uniknąć szkód dla gałęzi przemysłu w Unii;
26. z zadowoleniem przyjąłby rozwój wspólnych projektów badawczych prowadzonych przez instytucje badawcze w Unii i w krajach ASEAN oraz nalega, aby Komisja podjęła kroki umożliwiające takie działania;
27. przypomina o potrzebie ochrony przemysłu w Unii przed dumpingiem ze strony eksporterów z ASEAN i zniechęcania do takiego dumpingu poprzez wczesną interwencję negocjatorów handlowych ze strony Unii;

Kwestie związane z poszczególnymi krajami

28. podkreśla, że każdy harmonogram obniżania taryf musi w pełni uwzględniać różnice w sytuacji gospodarczej krajów członkowskich ASEAN;
29. uważa, że uboższe, nienależące do najsłabiej rozwiniętych krajów członkowskich ASEAN winny odnosić korzyści z elastycznych rozwiązań, które w szerokim rozumieniu odpowiadają rozwiązaniom oferowanym w umowach o partnerstwie gospodarczym krajom o podobnym poziomie dochodów;
30. wzywa Komisję, aby na odpowiednim etapie negocjacji zwróciła się do Kambodży i Laosu o wskazanie, czy pragnęłyby zostać objęte umową i, w przypadku pozytywnej odpowiedzi, aby wystąpiła do Rady o zmianę mandatu negocjacyjnego, która by umożliwiła taki krok;
31. jest przekonany, że obecna sytuacja w Birmie uniemożliwia objęcie tego kraju umową;
32. uważa, że dla zapewnienia konkretnych perspektyw dla umowy o wolnym handlu między regionami zasadnicze znaczenie ma rozwiązanie problemu tajemnicy bankowej w Singapurze, który blokuje zawarcie umowy o partnerstwie i współpracy;

Trwały rozwój

33. uważa, że ambitny rozdział dotyczący trwałego rozwoju stanowi zasadniczą część każdej umowy i podkreśla, że niezbędne jest egzekwowanie tych uzgodnionych standardów; jest zdania, że aby to osiągnąć, rozdział ten musi podlegać standardowemu mechanizmowi rozstrzygnięcia sporów;
34. postuluje, aby każda umowa zawierała wiążące klauzule społeczne i ekologiczne, zobowiązujące strony do ratyfikacji podstawowych konwencji Międzynarodowej

Organizacji Pracy (ILO) i zapewnienia ich skutecznego wdrażania, zwłaszcza jeżeli chodzi o kwestie pracy dzieci i pracy przymusowej, których likwidacja stanowi dla ILO główne wyzwanie, podkreślone w jej sprawozdaniu zatytułowanym „Koniec z pracą dzieci: nasz realistyczny cel” opublikowanym po raz pierwszy w 2006 r.;

35. zwraca się do Komisji, aby rozważyła sposoby stworzenia zachęt dla krajów dokonujących poprawy warunków pracy, tak aby zagwarantować, że rozszerzenie umów o wolnym handlu nie zmniejszy atrakcyjności uzyskania statusu GSP+, badając jednocześnie możliwość wprowadzenia klauzuli o ratyfikacji podstawowych konwencji ONZ i Międzynarodowej Organizacji Pracy (ILO) dotyczących praw człowieka i praw pracy, zwłaszcza jeżeli chodzi o kwestie pracy dzieci i pracy przymusowej;
36. podkreśla, że kiedy porozumienie o wolnym handlu między EU a ASEAN wejdzie w życie, należy przyjąć środki, które pozwolą uniknąć pomniejszenia korzyści w zakresie dostępu produktów do rynków UE będących udziałem krajów najsłabiej rozwiniętych;
37. wyraża przekonanie, że forum handlu i trwałego rozwoju, złożone z przedstawicieli organizacji pracowników i pracodawców oraz społeczeństwa obywatelskiego, mogłoby wnieść cenny wkład w zagwarantowanie, że szersze otwarcie rynku będzie wiązało się z coraz wyższymi standardami ekologicznymi i społecznymi;
38. proponuje ustanowienie mechanizmu, w ramach którego uznane organizacje pracowników i pracodawców mogłyby przedstawiać wnioski dotyczące działań, rozpatrywane w określonym terminie i prowadzące do podjęcia stałych działań następczych i przyjęcia przepisów w zakresie przeglądu, w celu podtrzymania oporu przeciw naruszaniu praw pracowniczych;
39. oczekuje na szybką publikację oceny wpływu na trwały rozwój, która musi zostać udostępniona w terminie, aby umożliwić pełne konsultacje społeczne i ich wpływ na wynik negocjacji, w szczególności w odniesieniu do środków, jakie mogą okazać się niezbędne w celu złagodzenia negatywnego wpływu na niektóre grupy czy sektory;
40. uważa, że w ocenie wpływu na trwały rozwój należy zwrócić szczególną uwagę na wpływ liberalizacji handlu na równość płci, zwłaszcza w takich sektorach, jak rolnictwo, branża tekstylna i przetwórstwo eksportowe;
41. wzywa Komisję i przedstawicieli krajów ASEAN do zwracania szczególnej uwagi na skutki umowy dla drobnych rolników w regionie i do dopilnowania, aby rodzina i zrównoważone rolnictwo uległy wzmocnieniu, a nie osłabieniu;
42. uważa, że środki mające na celu przeciwdziałanie wylesianiu oraz ochronę i odnowę lasów tropikalnych mają ogromne znaczenie w zwalczaniu zmian klimatycznych, a także przyczyniają się do zachowania różnorodności biologicznej; jest zatem zdania, że umowa o partnerstwie i współpracy powinna popierać handel jedynie tymi biopaliwami, które nie naruszają równowagi środowiska, oraz że krajom ASEAN należy pomóc w staraniach o wyeliminowanie nielegalnego wyřębu;
43. wzywa partnerów negocjacji do dopilnowania, aby umowa zawierała mechanizmy ochrony tradycyjnych i zwyczajowych praw społeczności rodzimych i lokalnych do korzystania z ich lasów przy wdrażaniu systemów gospodarki leśnej i udzielania odnośnych zezwoleń oraz do zwiększenia zdolności parlamentów krajowych i społeczeństwa obywatelskiego, w

tym społeczności lokalnych i tubylców, w zakresie uczestnictwa w procesie decyzyjnym dotyczącym ochrony i wykorzystania zasobów naturalnych oraz zarządzania nimi, a także do wytyczania granic i obrony praw do ziemi;

44. uważa, że zarówno w przypadku produktów przyjaznych dla środowiska, jak i towarów pochodzących z tzw. sprawiedliwego handlu należy wcześniej obniżyć stawki celne niż w przypadku innych towarów i że należy je szybko wprowadzić do obrotu na rynku UE; wnosi, aby Komisja rozważyła dokonanie aktualizacji nomenklatury celnej uwzględniającej te konkretne produkty;

Czynniki polityczne

45. uznaje rosnące znaczenie ASEAN jako siły napędowej stabilności i dobrobytu w regionie; z radością przyjmuje ponowne nawiązanie stosunków między UE a ASEAN w 2007 r. na szczycie w Singapurze; wierzy, że przed Unią i ASEAN – obiema organizacjami zaangażowanymi w integrację regionalną – leżą wielkie możliwości współpracy;
46. zauważa, że działania mające na celu wzmocnienie stosunków gospodarczych i handlowych między Unią a ASEAN pomogą skonsolidować ogólne relacje między obydwoma regionami i umożliwią dalsze postępy w zakresie współpracy politycznej i bezpieczeństwa, szerzenia demokracji i praw człowieka, w dziedzinie energii i zmian klimatycznych oraz środowiska naturalnego, a także w dziedzinie działalności społeczno-kulturalnej oraz współpracy i rozwoju;
47. z radością przyjmuje postęp w integracji krajów ASEAN oraz podpisanie karty ASEAN w nadziei, że jej postanowienia jak najszybciej wejdą w życie;
48. przypomina, że prawa człowieka i demokracja to podstawowe wartości UE i domaga się, aby stanowiły one integralny element negocjacji z ASEAN, zwłaszcza w przypadku umów o partnerstwie i współpracy; przypomina, jaką wagę Parlament Europejski przywiązuje do reform politycznych i reform w zakresie praw obywatelskich oraz z zadowoleniem przyjmuje utworzenie organu ds. praw człowieka w karcie ASEAN oraz wyraźne zobowiązanie do wzmocnienia demokracji, poprawy w zakresie dobrych sposobów rządzenia i praworządności, jak również do propagowania i ochrony praw człowieka i podstawowych swobód; oczekuje wobec tego, że ASEAN w sposób konstruktywny przyczyni się do szerzenia tych wartości w regionie;
49. wyraża radość z powodu wyborów w Tajlandii, które doprowadziły do przywrócenia demokracji; wzywa do wiarygodnego procesu demokratyzacji i pojednania narodowego w Birmie, który musi się charakteryzować pełnym udziałem opozycji i grup etnicznych, oraz apeluje o natychmiastowe uwolnienie Aung San Suu Kyi i wszystkich więźniów politycznych, a także domaga się umożliwienia normalnej działalności partii politycznych; wspiera wysiłki ONZ i specjalnych przedstawicieli UE; zwraca się do Rady z prośbą o utrzymanie restrykcyjnych środków skierowanych przeciwko rządowi Birmy, o dokładne monitorowanie sytuacji oraz o poddanie wspomnianych środków rewizji, jeżeli wymagać tego będzie rozwój sytuacji w kraju; zwraca się do członków ASEAN oraz Chin i Indii z prośbą o wywieranie nacisków na Birmę;
50. podkreśla znaczenie istniejącej współpracy w zakresie walki z terroryzmem i zarządzania kryzysowego czy też klęsk żywiołowych i z radością przyjmuje współpracę w ramach niedawno przeprowadzonej misji obserwacyjnej w Aceh;

51. w celu wspierania dobrego sprawowania rządów, przejrzystości i zasad państwa prawa Parlament pragnie, aby państwa członkowskie i Komisja interweniowały w przypadkach, w których istnieją niezbite dowody prawne na to, że urzędnicy z krajów ASEAN są uwikłani w korupcję związaną z zasobami naturalnymi; zwraca się do Komisji o przedkładanie Parlamentowi sprawozdań dotyczących wszelkich działań podjętych przez nią w tym względzie;

Rola PE

52. oczekuje na wejście w życie traktatu lizbońskiego przed zakończeniem negocjacji, co usunie wszelkie wątpliwości co do konieczności uzyskania zgody Parlamentu na zawarcie tego rodzaju umowy; wzywa Komisję do rozszerzenia dostępu Parlamentu do mandatu negocjacyjnego i do systematycznego zasięgania opinii Parlamentu w toku negocjacji, aby zagwarantować, że ich wyniki zyskają szerokie poparcie;

o

o o

53. zobowiązuje swojego Przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie i Komisji, rządów i parlamentom państw członkowskich i krajów ASEAN oraz sekretarzowi generalnemu ASEAN.